

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADALET BAKANLIĞI
İLE
TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ
ARASINDA
BAĞIMLILIKLA MÜCADELE ALANINDA
İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ

2024

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADALET BAKANLIĞI İLE TÜRKİYE YEŞİLAY
CEMİYETİ ARASINDA BAĞIMLILIKLA MÜCADELE ALANINDA İŞ BİRLİĞİ
PROTOKOLÜ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Taraflar, Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1) Bu Protokol'ün amacı; bağımlılıkla mücadelenin güçlendirilmesi, önleyici ve rehabilitasyon odaklı halk sağlığı çalışmalarının yaygınlaştırılması için Adalet Bakanlığı ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti arasında iş birliği sağlamak ve ortak projeler geliştirmektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu Protokol, Türkiye genelinde bağımlılıkla mücadele amacıyla faaliyetlerin başlatılması, geliştirilmesi, zenginleştirilmesi ve yaygınlaştırılması çerçevesinde, kaynak ve hizmet kullanımında Taraflar arasında tesis edilecek iş birliğinin usûl ve esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu Protokol;

- a) Anayasa'nın 58'inci maddesine,
- b) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 191'inci maddesine,
- c) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'a,
- ç) 5402 sayılı Denetimli Serbestlik Hizmetleri Kanunu'na,
- d) Türkiye Yeşilay Cemiyeti Tüzüğü'ne,
- e) Denetimli Serbestlik Hizmetleri Yönetmeliği'ne,
- f) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'e, dayanılarak hazırlanmıştır.

Taraflar

Madde 4- (1) Bu Protokol'ün tarafları, Adalet Bakanlığı ile Türkiye Yeşilay Cemiyeti olup Protokol içeriğinde "Taraflar" olarak anılacaktır. Tarafların her türlü tebligat ve haberleşme adresleri aşağıdaki gibidir:

a) Adalet Bakanlığı

Adres: Kızılay / ANKARA

Elektronik Posta: info@adalet.gov.tr

b) Türkiye Yeşilay Cemiyeti

Adres: Sepetçiler Kasrı – Kennedy Cad. No: 3 Sarayburnu, PK: 34110 Fatih/İSTANBUL

Elektronik Posta: info@yesilay.org.tr

Kısaltmalar ve Tanımlar

Madde 5- (1) Bu Protokol'de geçen;

- a) Ceza İnfaz Kurumları:** Kapalı, yüksek güvenlikli kapalı, çocuk kapalı, gençlik kapalı, kadın kapalı, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerini,
- b) Denetimli Serbestlik Müdürlükleri:** Ülke genelinde hizmet vermekte olan denetimli serbestlik müdürlüklerini,
- c) Denetimli Serbestlik Uzmanı:** Denetimli serbestlik müdürlüklerinde görevli psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog ve öğretmeni,
- ç) Genel Müdürlük:** Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
- d) Hükümlü / Tutuklu:** Ceza infaz kurumunda barındırılan kişiyi,
- e) Komisyon:** Yeşilay il müdürlükleri çatısı altında faaliyet yürüten Yeşilay Spor Kulübü, Gençlik Komisyonu ve Kadın Komisyonunu,
- f) Psiko-Sosyal Yardım Servisi Uzmanı:** Ceza infaz kurumlarında görevli psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog ve çocuk gelişim uzmanını,
- g) TBM:** Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı'nı,
- ğ) TBM Formatörü:** TBM Formatör Eğitimi Programı'na katılmış, TBM kapsamında TBM uygulayıcısı yetiştirmekten sorumlu gönüllülük esasına göre eğitim alacak personeli,
- h) YEDAM:** Yeşilay Danışmanlık Merkezini,
- ı) Yeşilay:** Türkiye Yeşilay Cemiyetini,
- i) Yükümlü:** Haklarında yükümlülük kararı verilen, denetim altına alınan veya tedbir kararı verilen ve denetimli serbestlik müdürlüğünce toplum içinde denetim, takip ve iyileştirilmesi yapılan şüpheli, sanık veya hükümlüyü ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tarafların İş Birliği Alanları ve Yükümlülükleri

Denetimli Serbestlik Müdürlüklerinin Yükümlülükleri

Madde 6- (1) Denetimli serbestlik müdürlüklerinin yükümlülükleri aşağıda belirtildiği şekildedir:

- a) Bağımlılık konusunda desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilen yükümlülere YEDAM ve Yeşilay uzaktan eğitim platformu hakkında bilgilendirmek,
- b) Denetimli serbestlik müdürlüklerinde Yeşilay ve YEDAM'ı tanıtıcı afiş, broşür, kitapçık vb. tanıtıcı materyalleri bulundurmak,
- c) Yükümlülere yönelik olarak denetimli serbestlik müdürlüklerinde YEDAM'ı tanıtıcı seminerler planlamak ve yükümlülerin bu seminerlere katılımlarını sağlamak,
- ç) YEDAM'dan destek almaya gönüllü yükümlülerin YEDAM'a yönlendirilmelerini sağlamak,
- d) Yeşilay tarafından yetişkinlere ve çocuklara yönelik olarak hazırlanmış modüllerden (<http://yetiskin.tbm.org.tr/>) karşılıklı mutabık kalınan modül ya da modülleri içeren farkındalık eğitimleri ile TBM formatörü ve TBM uygulayıcısı eğitimlerine katılacak denetimli serbestlik uzmanlarını belirlemek,
- e) Yeşilay ve bağlı komisyonları ile organize edilerek denetimli serbestlik müdürlüğünde açılacak olan boş zaman faaliyetlerine yer temin etmek ve yükümlülerin katılımını sağlamak,
- f) Yeşilay ve bağlı komisyonların organize ettiği faaliyetlere yükümlülerin katılımını sağlamak,
- g) YEDAM uzmanları tarafından yükümlü aileleri ve yakınlarına verilecek seminerlere yükümlü aile ve yakınlarının katılmasını sağlamak ve yer temin etmek,
- ğ) Yeşilay Rehabilitasyon Merkezleri hakkında yükümlülere bilgi vererek yönlendirmek,
- h) Denetimli serbestlik müdürlüklerinde çalışma yapmak üzere görevlendirilen Yeşilay personelinin denetimli serbestlik müdürlüğüne ulaşımını imkânlar ölçüsünde sağlamak,
- ı) Denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan tüm personele bağımlılıkla mücadele ve bağımlılık konularında kapsamlı eğitim verilmesi için gerekli fiziki koşulları hazırlamak ve afiş, broşür, kitapçık vb. materyalleri bulundurmak,
- i) Yükümlülerin ailelerini TBM kapsamında yürütülen çalışmalara teşvik etmek ve gerekli durumlarda YEDAM'a yönlendirmek.

Ceza İnfaz Kurumlarının Yükümlülükleri

Madde 7- (1) Ceza infaz kurumlarının yükümlülükleri aşağıda belirtildiği şekildedir:

- a) Açık veya kapalı ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlülere yönelik salıverilme öncesi YEDAM'ı tanıtıcı seminerler düzenlemek,
- b) Salıverilme öncesinde YEDAM'dan destek almak isteyen hükümlülere, YEDAM uzmanları tarafından bireysel ve grup görüşmeleri yapabilmeleri için görüşme odaları ayarlamak ve imkânlar ölçüsünde gerekli araç ve gereçleri temin etmek,
- c) Ceza infaz kurumlarında çalışma yapmak üzere görevlendirilen Yeşilay personelinin kuruma ulaşımını imkânlar ölçüsünde sağlamak,
- ç) Ceza infaz kurumlarında görev yapan personelin TBM Uygulayıcısı Eğitimi almalarını sağlamak,
- d) Madde bağımlılığı geçmişi olduğu tespit edilen 12-18 yaş grubu hükümlü, tutuklu ve ailelerine yönelik olarak Yeşilay ve YEDAM'ı tanıtıcı seminerler planlamak ve katılımlarını sağlamak,
- e) 12-18 yaş grubu hükümlü ve tutuklulara yönelik eğitim, seminer veya bireysel görüşme vb. çalışmaların YEDAM uzmanları tarafından çevrim içi platformlar ile yürütülebilmesi amacıyla gerekli teknolojik alt yapıyı kurmak ve planlama yapmak,
- f) Ceza infaz kurumunda Yeşilay ve YEDAM'ı tanıtıcı afiş, broşür, kitapçık vb. tanıtıcı materyaller bulundurmak,
- g) Hükümlü ve tutuklulara yönelik eğitim, seminer veya bireysel görüşme vb. çalışmaların YEDAM uzmanları tarafından çevrim içi platformlar ile yürütülebilmesi amacıyla gerekli teknolojik alt yapıyı kurmak ve planlama yapmak,
- ğ) Ceza infaz kurumlarında görev yapan tüm personele bağımlılıkla mücadele ve bağımlılık konularında kapsamlı eğitim verilmesi için gerekli fiziki koşulları hazırlamak ve afiş, broşür, kitapçık vb. materyalleri bulundurmak,
- h) Sigara bağımlılığı ile mücadele edilmesi kapsamında YEDAM uzmanları tarafından eğitim, seminer vb. faaliyetler düzenlenmesi için gerekli fiziki koşulları hazırlamak ve afiş, broşür, kitapçık vb. materyalleri bulundurmak,
- ı) Ceza infaz kurumunda madde bağımlılığına yönelik çalışma gerçekleştirilen 12-18 yaş grubu hükümlü ve tutukluların salıverilmesi durumunda Yeşilay'a bilgi verilerek YEDAM tarafından söz konusu hükümlü/tutuklulara rehberlik hizmeti sunulmasını sağlamak,

Adli Teşkilatın Yükümlülükleri

Madde 8- (1) Adli teşkilatın önleyici, eğitici ve tanıtıcı faaliyetler için yükümlülükleri aşağıda belirtildiği şekildedir:

- a) Türkiye Adalet Akademisinde eğitimlerine devam eden hâkim ve Cumhuriyet savcısı yardımcılara, bağımlılıkla mücadele seminerleri için uygun fiziki ortamı sağlamak,
- b) Görev yapmakta olan hâkim ve Cumhuriyet savcılara, bağımlılıkla mücadele seminerleri düzenlemek ve bu seminerler için yer temin etmek,
- c) Cumhuriyet başsavcılıklarının izni ve desteği ile adliyelerde bağımlılık konusunda tanıtıcı ve önleyici faaliyetler düzenlemek,
- ç) Türkiye genelindeki tüm adliyelerde görevli personele bağımlılık konusunda eğitim verilmesini sağlamak ve bu eğitimler için gerekli fiziki koşulları düzenlemek.

Yeşilay'ın Yükümlülükleri

Madde 9- (1) Yeşilay'ın yükümlülükleri aşağıda belirtildiği şekildedir:

- a) Denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve ceza infaz kurumlarında görevli personele Yeşilay ve YEDAM hakkında bilgilendirme yapmak,
- b) Denetimli serbestlik müdürlüklerinde ya da YEDAM'larda denetimli serbestlik danışanlarına yönelik YEDAM'ı tanıtmak amacıyla düzenlenecek programlara YEDAM'dan uzmanların katılımını sağlamak,
- c) Denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve ceza infaz kurumlarında bulundurulmak üzere Yeşilay ve YEDAM'ı tanıtıcı afiş, broşür, kitapçık vb. materyalleri hazırlamak ve iletilmesini sağlamak,
- ç) Denetimli serbestlik uzmanları ve psiko-sosyal yardım servisi uzmanlarına yönelik olarak, Yeşilay'ın yetişkinler için hazırladığı modüllerden (<http://yetiskin.tbm.org.tr/>) karşılıklı mutabık kalınan, farkındalık eğitimleri ile TBM formatörü ve TBM uygulayıcısı eğitimlerini vermek üzere eğitimci görevlendirilmesini yapmak ve gerekli eğitim materyallerinin temin edilmesini sağlamak,
- d) Yeşilay'ın yetişkin ailelerine yönelik yaptığı çalışmalarda, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve ceza infaz kurumlarında görev yapan uzman personele aile ile görüşme, aile ilişkilerini düzenleme, aile içi iletişim, arkadaş ilişkilerini düzenleme, yaşadığı sorunlar ile başa çıkma vb. konularda eğitim vermek üzere eğitici görevlendirilmesini sağlamak,
- e) Denetimli serbestlik müdürlüklerinde ve ceza infaz kurumlarında açılacak serbest zaman yapılandırmasına yönelik faaliyetlere Yeşilay yetkilisi görevlendirmek,

- f) Denetimli serbestlik müdürlüğünün ve ceza infaz kurumunun talep etmesi halinde yükümlü ve hükümlü ailelerine ve yakınlarına bağımlılıkla mücadeleye ilişkin seminer vererek destek sağlamak,
- g) Çevrim içi platform üzerinden hükümlü ve tutuklulara yönelik bireysel görüşme, seminer vb. eğitim çalışmalarını yürütmek,
- ğ) Madde bağımlılığı geçmişi bulunan 12-18 yaş grubu hükümlü ve tutukluların ailelerine yönelik olarak ceza infaz kurumu dışında eğitim seminerleri düzenlemek,
- h) 12-18 yaş grubu hükümlü ve tutuklulara, ceza infaz kurumu veya çocuk eğitimevinden salıverilmeleri sonrasında rehberlik yapmak,
- ı) YEDAM uzmanlarınca açık ve kapalı ceza infaz kurumlarında hükümlülere yönelik salıverilme öncesi YEDAM'ı tanıtıcı toplantılar yapmak,
- i) YEDAM uzmanları tarafından yürütülecek çalışmalarda ceza infaz kurumlarının hassas yapısı göz önünde bulundurarak personelle iş birliği içinde ceza infaz kurumuna giriş ve çıkışlarda prosedüre uymak,
- j) Yapılan görüşmeler sonrasında, görüşme sayısı ve verileri ilgili ceza infaz kurumuna 3 ayda bir iletmek,
- k) Salıverilmesine 3 ay kalan bağımlı hükümlülerin aile ve yakınlarına talep etmeleri halinde bağımlılıkla mücadeleye ilişkin gerekli eğitimleri vererek destek sağlamak,
- l) Türkiye Adalet Akademisinde eğitimlerine devam eden hâkim ve Cumhuriyet savcısı yardımcılara, bağımlılıkla mücadele seminerleri düzenlenmesi için uzman eğitici görevlendirmek,
- m) Görev yapmakta olan hâkim ve Cumhuriyet savcılarına, bağımlılıkla mücadele seminerleri düzenlenmesi için uzman eğitici görevlendirmek,
- n) Ceza infaz kurumlarında ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan tüm personele bağımlılıkla mücadele ve bağımlılık konularında kapsamlı eğitim verilmesi için eğitici personel görevlendirmek ve gerekli materyalleri temin etmek,
- o) Adliyelerde görevli tüm personele bağımlılıkla mücadele seminerleri düzenlenmesi için uzman eğitici görevlendirmek ve gerekli materyalleri temin etmek.

Ortak Yüklülükler

Madde 10- (1) Tarafların ortak yükümlülükleri aşağıda belirtildiği şekildedir:

- a) Taraflar, Protokol'ün uygulanmasına yönelik teşkilatlarına gerekli talimatı verir, izin, kabul vb. idari iş ve işlemleri yürütür.
- b) Protokol kapsamında gerçekleştirilecek çalışmalara katılan yükümlüler ile görevlendirilen personelin özel hayatlarının ve kişisel verilerinin gizliliğine riayet edilir. Taraflar, Protokol nedeniyle yapılan çalışmalara dair tüm bilgi ve belgelerin gizli olduğunu, bunları üçüncü kişilere açıklamayacaklarını, ifşa etmeyeceklerini, birbirlerine Protokol'ün ifası kapsamında sağladıkları ve/veya aktardıkları kişisel verileri, kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuata uygun olarak işleyecekleri veya aktaracaklarını, veri saklama sürelerine uygun olarak imha edeceklerini, gerekli onay ve rızaları alacaklarını kabul, beyan ve taahhüt eder. Protokol sona erse de bu hüküm, süresiz geçerlidir.
- c) Taraflar, Protokol kapsamında yapılacak faaliyetlerin verimli ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi amacıyla denetimli serbestlik müdürlükleri, ceza infaz kurumları ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti il müdürlüklerinden en az birer temsilciden oluşan il koordinasyon birimi oluşturur ve gerekli görevlendirmeleri yapar.
- ç) Taraflar, Protokol'de öngörülen faaliyetleri iş birliği içerisinde ve kurum/kuruluşların işleyişini aksatmayacak şekilde planlar ve yürütür.
- d) Denetimli serbestlik müdürlükleri tarafından YEDAM'a yönlendirilen ve danışmanlık hizmeti alan kişilerin takibi hakkında taraflar, Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak kayıt tutar ve gerektiğinde paylaşır.
- e) Protokol'de yer almayan hususlar, öncelikle ilgili mevzuata göre, mevzuatta bulunmaması durumunda ise taraflar arasında iyi niyet, karşılıklı anlayış ve uzlaşma kuralları çerçevesinde çözümlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

Merkezi Yürütme Kurulu

Madde 11- (1) Merkezi Yürütme Kurulu; Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü veya görevlendireceği Genel Müdür Yardımcısı, Yeşilay Genel Müdürü, Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı, Türkiye Adalet Akademisi Daire Başkanı, Denetimli Serbestlik Daire Başkanı, İyileştirme ve Topluma Kazandırma Daire Başkanı, Sağlık Daire Başkanı olmak üzere toplam 7 üyeden oluşur.

(2) Protokol işleyişinin takibi, faaliyet planlarının oluşturulması ve diğer iş/işlemlerin yapılmasını sağlamak amacıyla taraflarca yılda en az 1 (bir) kez Merkezi Yürütme Kurulu toplantısı gerçekleştirilir.

(3) Merkezi Yürütme Kurulunun ve Protokol'e ilişkin sekretarya ve takip işlemleri, Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

(4) Taşra Yürütme Kurulu; Cumhuriyet Başsavcısı başkanlığında, Denetimli Serbestlik Müdürleri, Ceza İnfaz Kurum Müdürleri, Yeşilay Şube Başkanından oluşur.

(5) Protokol işleyişinin takibi, faaliyet planlarının oluşturulması ve diğer iş/işlemlerin yapılmasını sağlamak amacıyla taraflarca 6 ayda bir kez Taşra Yürütme Kurulu toplantısı gerçekleştirilir.

(6) Yapılacak tüm çalışmalar, Merkezi Yürütme Kurulu koordinatörlüğünde yürütülür ve denetlenir.

Protokol Süresi

Madde 12- (1) Protokol, tarafların karşılıklı olarak imzalamasıyla süresiz olarak yürürlüğe girer. Bu Protokol, taraflardan birinin en az 3 ay öncesinde diğer tarafa gerekçelerini de yazılı bir şekilde bildirmesi halinde ya da karşılıklı yazılı bir mutabakatla sona ermiş olur.

Değişiklik ve Fesih

Madde 13- (1) Tarafların yetkili temsilcilerince gerek görülmesi halinde karşılıklı olarak mutabık kalmak koşuluyla Protokol'e yeni maddeler eklenebilir, Protokol'ün bazı maddeleri kaldırılabilir veya maddelerde değişiklik yapılabilir.

(2) Değişikliklerin yazılı şekilde yapılması ve her iki tarafça imzalanması durumunda bağlayıcı olacaktır.

(3) Protokol'ün feshi halinde, aksi kararlaştırılmadıkça fesih tarihinden önce başlatılmış olan ortak çalışma ve faaliyetler sonuçlanıncaya kadar Protokol devam eder.

Uyuşmazlıkların Çözümü

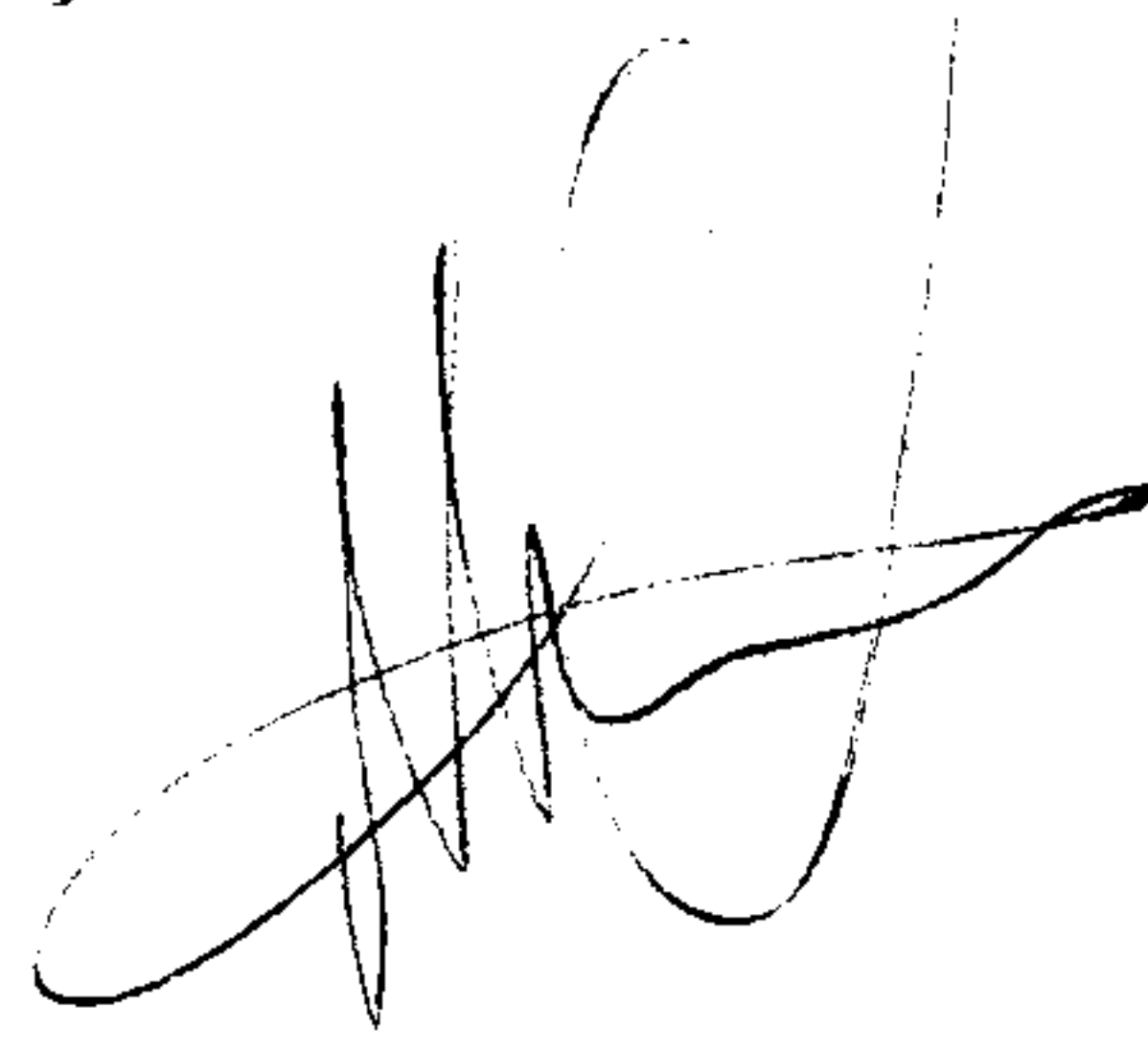
Madde 14- (1) Bu Protokol'ün uygulanmasından doğacak uyuşmazlıklarda Genel Müdürlük ile Yeşilay karşılıklı görüşerek çözüm yoluna gider.

Yürütme ve Yürürlük

Madde 15- (1) Bu Protokol'de yer alan iş ve işlemler, Genel Müdürlük ile Yeşilay tarafından yürütülür. Protokol 9 sayfadan ve 15 maddeden ibaret olup tarafların yetkililerince 2 nüsha hâlinde **13.12.2024** tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Yılmaz TUNÇ
Adalet Bakanı

Doç. Dr. Mehmet DİNÇ
Türkiye Yeşilay Cemiyeti
Genel Başkanı